

MOST — PUNTE — HÍD

EGY HARMINC ÉVVEL EZEЛŐTTI NÉMETH LÁSZLO-TANULMÁNY CÍMÉNEK ÁTALAKÍTOTT VÁLTOZATA EZ. E CÍM ALATT HOSSZABB-RÖVIDEBB IDŐKÖZÖNKÉNT A MAI ROMÁN, SZLOVÁK, SZERB ÉS UKRÁN IRODALOMBÓL ADUNK EGY KIS BEMUTATÁST. MOST A SZLÁV NYELVEKEN, PUNTE ROMÁNUL — HÍD. A HIDAT ERŐSÍTENI KELL. AZ IRODALOM A LEGJOBB MUNKÁSA ENNEK A HÍDVERÉSNEK.

A MAI ROMÁN IRODALOMBÓL

ION ALEXANDRU

Vizek

*Ahogy an alszunk, szerteszét a házban,
lehúzott lámpákkal magunk fölött,
s ahogyan jön a tél, mintha egy láthatatlan
zsarnok veretne éket az ősz szájába;
a padláson didergő egerek kaparásznak,
és valahányszor a tetőbe túr a szél
odakint föl-fölnyerít a kútághoz
béklyózott fekete ló.
Későn fekszünk, gyapjas pokrócokba csombolyodva
vackolódunk a házföldjére szórt kukoricalapin.
Mintha vizeken, süllyedő hajón volnánk.
Sötétség haja hínározza az ablaküveget,
s az asztal sarkán kék lángokat villant a kés éle.
Belénk mar a kirekesztett hideg,
szorosan összebújva alszunk el,
nincs már senkinek semmi mondanivalója.
Aztán álmok ereszkednek-zuhannak belénk,
fényes álmok, hogy meggyötörjenek.*

Szárnyalás

*Addig kushad a pacsirta
a rög évszakai közt,
míg a magasság, a dicsőség
szertefoszlanak,
kialszik a csoda a látó szemében.
A megszokás érlelni kezdi a sebet,
lángok ellobbanását halljuk
szüntelen
és máglyáinkon
holt-ködök rognak térdre.*

*Mennyi kétséget viselek
szégyen-hamuval rakott urnám iránt!...
De fölparittyázódunk újra
a semmiből;
felejtődik a veszteglés,
a gyarlóság, a nyugalom,
a szükség
és újra beleveszünk
— ember és madár —
az áltató magasságba.*

Este

*Fémfogú öreglányok táncolnak,
szesztől kótyagosan,
a hegyi mulató teraszán.
Verik a cigányok a dobot és vigyorognak egykedvűen.
Hájas emberek és börtömvált nők
heherésznek karba font kézzel
a terasz szélein.
Patak vinnyog a kövek közt,
s a rühös fenyők szívemmel
vakaróznak,
ugatnak a föld kutyái a hermetikuss
barlangokban.
Kedvem volna felkötni magam az Isten
nyelvére.
A felhők habosra lovagolt kancák
hátán, hamutól feketült átalvetőkkel,
merülnek el az éjszakába.
A hold, a vajúdó macska,
kölykezni kezdi nedves kölykeit
az ég gödreibe.*

(Kányádi Sándor fordításai)

*Ion Alexandru — akit Marin Sorescu és Ana Blandiana mellett az újabb román költészet egyik legkomolyabb tehetségének tart a kritika s a közvélemény egyaránt — született erdélyi költő. A szó valódi és átvitt értelmében is. Egy Kolozsvár környéki román faluban végezte, ahol már érettségi előtt nagy feltűnést keltett, nyomban elismerést is, népi fogantatású s a nagy erdélyi előd — Blaga — eredményeit tudatosan követő kemény verseivel. Még abban is követni látszik mesterét, hogy a bukaresti egyetem német-román szakos diplomásaként most egy német egyetem filozófiai doktorátusára pályázik. Két év óta Nyugat-Németországból küldi tudósításait, fordításait, ritkábban verseit a fővárosi Románia Litterarának. Nemcsak költői, emberi magatartása is rendkívül szimpatikus. Költészetéről ő maga így vall 66-ban megjelent *Vitatható pokol* című kötete borítóján: „Csinálok valamit, ami, úgy tetszik, közelebb áll a halálhoz mint a tévedéshez, közelebb az emberek életéhez mint nyelvezetükhöz, ami talán olykor a tények árulója is lehet.”*